

**R. Patris, Francisci Svarez, E Societate Iesv,
Metaphysicarvm Disputationvm, In Qvibvs Et Vniversa
Natvralis Theologia Ordinate Traditvr, Et Qvæstiones Ad
omnes duodecim Aristotelis Libros ...**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ ; [Coloniæ Agrippinæ], 1630

Ratio Et Discvrsvs Totivs Operis, Ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94135](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94135)

RATIO ET DISCVRSVS TOTIVS OPERIS,

AD LECTOREM.

VE AD MODVM fieri nequit, vt quis Theologus perfectus euadat, nisi firma prius Metaphysicæ iecerit fundamenta: ita intellexi semper, operæ pretium fuisse, vt antequam Theologica scriberem Commentaria (quæ partim iam in lucem prodire, partim collaboro, vt quam primum, Deo fauente, cõpleantur) opus hoc, quod nunc, Christiane Lector, tibi offero, diligenter elaboratũ præmitterem. Verũ iustas ob causas, lucubrationes in tertiã D. Thom. partem, differre non potui, easq; primum omnium prælo mandare oportuit. Indies tamen luce clarius intuebar, quàm illa diuina ac supernaturalis Theologia, hanc humanam & naturalem desideraret ac requireret. adeo vt non dubitauerim illud inchoatum opus paulisper intermittere, quo huic doctrinæ Metaphysicæ suum quasi locum, ac sedem darem, vel potius restituerem. Et quamuis in eo opere elaborando diutius immoratus fuerim, quàm initio putaueram, & quàm multorum ex postulatio, qui Commentaria illa in tertiam partem, vel (si sperari potest) in vniuersam D. Th. Summam, perfecta desiderant: tamen suscepti laboris nunquam me pœnitere potuit, confidoque, lectorem sententiam meam, vel ipso adductum experimento, comprobaturum.

Ita verò in hoc opere Philosophum ago, vt semper tamen præ oculis habeam nostram Philosophiam debere Christianam esse, ac diuinæ Theologiæ ministram. Quem mihi scopum præfixi, non solum in quæstionibus pertractandis, sed multo magis in sententiis, seu opinionibus seligendis, in eas propendens, quæ pietati ac doctrinæ reuelatæ subseruire magis viderentur. Eamq; ob causam, Philosophico cursu nonnunquam intermisso ad quædam Theologica diuerto, non tam vt in illis examinandis, aut accuratè explicandis immorer (quod esset abs re, de qua nunc ago) quàm vt veluti digito indicem lectori, quam ratione principia Metaphysicæ, sint ad Theologicas veritates confirmandas referenda, & accommodanda. Fateor me in diuinis perfectionibus, quæ attributa vocant, contemplandis, immoratum fuisse diutius, quàm alicui fortasse præsens institutum exigere videretur: at compulit me rerum in-

primis dignitas, & altitudo, deinde quod mihi nunquam visus sum luminis naturalis, atq; adeo nec Metaphysicæ, limites transilire.

Et quoniam iudicaui semper, magnam ad res intelligendas ac penetrandas, in eis conuenienti methodo inquirendis & iudicandis, vim positam esse, quam obseruare, vix aut ne vix quidem possem, si Expositorum more, quæstiones omnes, prout obiter, & veluti casu circa textum Philosophi occurrunt, pertractarem: idcirco expeditius & vtilius fore censui, seruato doctrinæ ordine, ea omnia inquirere, & ante oculos Lectoris proponere, quæ de toto huius sapientiæ obiecto inuestigari, & desiderari poterant. Illud verò obiectum, quodnam sit, explanat prima huius operis Disputatio, simulq; in ea præfamur dignitatem, vtilitatem, & cætera, quæ in procemijs scientiarum scriptores præmittere consueuerunt. Deinde in priori Tomo eiusdem obiecti amplissima & vniuersalissima ratio, qua videlicet appellatur Ens, eiusque proprietates, & causæ diligenter expenduntur. Et in hac causarum contemplatione latius, quam fieri soleat, immoratus sum, quod & perdifficilem illam, & ad omnem Philosophiam, & Theologiam vtilissimam esse existimauerim. In Tomo autem altero inferiores eiusdem obiecti rationes prosecuti sumus, initio sumpto ab illa Entis diuisione in *creatum*, & *creatorem*, utpote quæ prior est, & entis quidditati vicinior, & ad huius doctrinæ decursum aptior: qui subinde procedit per contentas sub his partitiones, ad vsque genera omnia, & gradus entis, qui intra huius scientiæ terminos, seu limites continentur.

Quia tamen erunt permulti, qui doctrinam hanc vniuersam Aristotelis libris applicatam habere cupient, tum ut melius percipiant, quibus tanti Philosophi principiis nitatur, tum ut eius vsus ad ipsum Aristotelem intelligendum facilius sit, ac vtilior: hac etiam in re lectori inservire studui, Indice à nobis elaborato, quo, si attente legatur, facillimè (ni fallor) poterunt omnia, quæ Aristoteles in libris Metaphysicæ pertractauit, & comprehendere, & memoria retineri: rursusque præ manibus haberi quæstiones omnes, quæ inter illos libros exponendos excitari solent.

Demum benignum lectorem admonendum duximus, vnum quidem opus hoc esse, nec eius disputationes fuisse ab vno volumine scindendas, nisi aliqua nos ratio coegisset. Nam in primis ne mole sua non nihil afferret molestiæ, in duo volumina illud diuisimus: deinde verò, ut, quoad fieri posset, nostrorum laborum studiosis debitum officium præstaremus, hoc prius emisimus statim ac è prælo prodijt; quamuis aliud eo iam processerit, ut existimem, non prius hanc partem perlectam fore, quam illa fuerit in lucem edita. Utinam vtraque, & cætera, quæ molimur, in magnam Dei Optimi Maximi gloriam, & Ecclesiæ Catholicæ vtilitatem cedant. Vale.

INDEX